

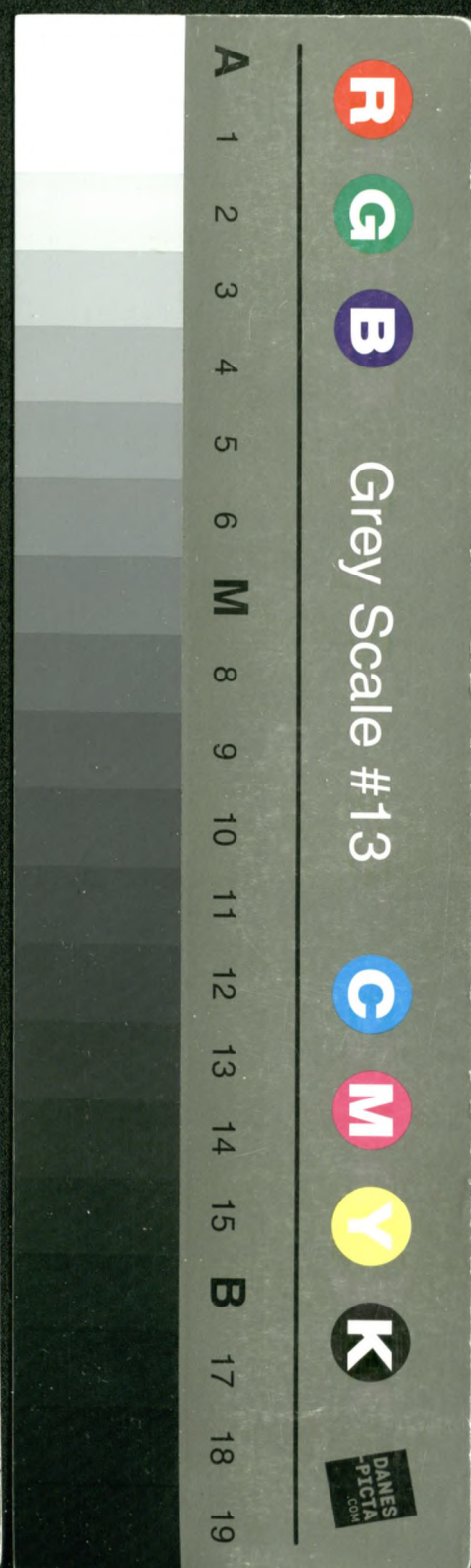
Logotyp 	Nazwa instytucji Muzeum Ustrońskie	
Tytuł jednostki / publikacji / fotografii Koncert w 70 rocznicę urodzin Jana Szwertni – zaproszenie, program		
Ilość stron oryginału 8	Ilość skanów 8	Liczba plików publikacji 8
Autor Społeczny Komitet	Wydawnictwo / zakład fotograficzny Cieszyńska Drukarnia Wydawnicza	Skan okładki
Miejsce wydania Cieszyn	Rok wydania / Data powstania 1981 r.	
Sygnatura ---	Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.) broszura	
Wymiary (wys x szer) 22,4 x 11,4 cm	Stan zachowania ---	Charakterystyka skanowanego obiektu broszura będąca zarazem zaproszeniem oraz zawierająca program koncertu w 70. rocznicę urodzin kompozytora Jana Szwertni (1911-1940), który odbył się 26 maja 1981 r. w Sali Koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej w Cieszynie; organizatorem koncertu był Społeczny Komitet Szwertniowski, który tworzyli: Filia Uniwersytetu Śląskiego Zakład Teorii Muzyki w Cieszynie oraz Państwowa Szkoła Muzyczna im. Ignacego Paderewskiego w Cieszynie; sylwetkę Jana Szwertni nakreślił w broszurze Ryszard Gabrys
Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce) XX w., Jan Szwertnia, Jerzy Drozd, Maria Warchoł, Zbigniew Pytel, Marian Prax, Jerzy Mazak, Waldemar Pieszka, Roch Prax, Ryszard Gabrys, Ferdynand Dyrna, Ustroń, Cieszyn, Wisła		
Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuznia, letnicy itp.) kultura, sztuka, muzyka klasyczna, śpiew, koncert, utwory chóralne, utwory kameralne, program koncertu, zaproszenia, wydarzenia muzyczne, kompozytorzy śląscy		
Prawa autorskie ---		

SPOŁECZNY KOMITET
SZTWIERTNIOWSKI

Zakład Teorii Muzyki UŚ
Państwowa Szkoła Muzyczna im. I. Paderewskiego
w Cieszynie

ZAPROSZENIE PROGRAM

Koncert
w 70 Rocznicę Urodzin
JANA SZTWIERTNI

Spółeczny Komitet Organizacji Uroczystości
Rocznicowych

JANA SZTWIERTNI

Filia Uniwersytetu Śląskiego
Zakład Teorii Muzyki

Państwowa Szkoła Muzyczna im. I. Paderewskiego
w Cieszynie

JAN SZTWIERTNIA

KONCERT
UTWORÓW
CHÓRALNYCH
I KAMERALNYCH

Wtorek, 26 maja 1981 roku, godz. 17.00.

Sala Koncertowa Szkoły Muzycznej,
Cieszyn, Zamek 3.

WSTĘP WOLNY

PROGRAM:

JAN SZTWIERTNIA

1. Fuga podwójna
2. Wariacje na temat własny
3. Mazurek — wyk. Maria WARCHOŁ
na fortepian
4. Pieśni nadolziańskie — wyk. Jerzy DROZD
na głos i fortepian śpiew
(wybór) Zbigniew PYTEL
akompaniament
5. Rondo capriccioso — wyk. Marian PRAX
na fortepian
6. Preludium i fuga — wyk. Jerzy MAZAK
na dwa klarnety Waldemar PIESZKA
7. Air — wyk. Roch PRAX
na trio fortepianowe skrzypce
(rekompozycja partii Elżbieta PRAX
fortepianu Ryszard wiolonczela
GABRYŚ Marian PRAX
fortepian
8. Cieszyńskie pieśni — wyk. Chór Szkoły
regionalne zespół Muzycznej w Cieszynie
głosów równych pod dyrekcją
(wybór) Artura BIENIA
9. Legenda — wyk. Roch, Elżbieta,
na trio fortepianowe Marian PRAXOWIE
10. Pieśni do słów — wyk. Jerzy DROZD
L. Staffa — tryptyk Zbigniew PYTEL
na głos i fortepian
11. „Dolina”
12. „Cosik w lesie”
13. „W olszynie”
— melodie ludowe
14. „Rycerze”
ballada do słów
W. Bukowińskiego
15. „Tym sposobem — wyk. Zespół Wokalny
baczowani skończone” studentów Filii UŚ
z opery „Sałasznicy” pod dyrekcją
na chór mieszany Krystyny LUBOS

„W JEGO UTWORACH ŚPIEWA CAŁA ZIEMIA
CIESZYŃSKIEGO ŚLĄSKA”

SŁOWO O KOMPOZYTORZE

wygłosi

Ryszard GABRYŚ

JAN SZTWIERTNIA

Śpiew wolności

*Co za dźwięki, co za pienia
Płyną w przestrzeń jak westchnienia?
To wolności śpiew!*

*Gdzie się bieli śnieg bez końca
W promienistej fali słońca
To wolności śpiew!*

*Słysz, jak szumią bujne smreki,
Jak się potok rwie daleki,
To wolności śpiew!*

Fragment facsimile
tryptyku Staffowskiego

„Urodził się 1 czerwca 1911 r. w Ustroniu jako syn hutnika trzynieckiego. Dziecięcioletni — oddany zostaje pod opiekę Domu Sierot. Maturuje w cieszyńskim Seminarium Pedagogicznym, potem pracuje jako nauczyciel w Wiśle. Początek lat trzydziestych przynosi udoskonaloną później operę ludową podług F. Dyrny „Sałasznicy”. Po krótkim okresie nauki w Szkole Muzycznej w Cieszynie, pod kierunkiem A. Brachockiego i T. Prejznera, przechodzi do Konserwatorium w Katowicach, w dwa lata finalizuje Wydział Nauczycielski, nadal studiuje sztukę komponowania. Koncert jego utworów w maju 1939 roku dowodzi talentu,

o którym twierdzili z pełną zasadnością współcześni, że nie zmieści się w Europie. Otrzymuje prawo wyjazdu stypendialnego do Paryża. Projekty i nadzieje przekreśla wojna. Powstają jeszcze pieśni do słów L. Staffa — i Jan Sztwiertnia wywieziony zostaje do Dachau, a następnie Mauthausen-Gusen, gdzie umiera w sierpniu 1940 roku.”

„Jego muzyka ma wielką zdolność i szansę godnego zaświadczenia o sobie, ukazuje swe wartości bez pozamuzycznych usprawiedliwień i argumentów ułocnych. O sile tej twórczości przesądza nie tyle nawet swoistość i niezależność dźwiękowo-konstrukcyjna opusów najcenniejszych, ile raczej — we wszystkich kompozycjach — czystość i autentyzm inspiracji, wola twórcza, której nikt wrażliwy na prawdę, dobro, piękno nie zdoła i nie zechce się oprzeć. Mimo, iż komponował właściwie tylko przez jedno dziesięciolecie, ilość dzieł jest pożądana, są one przy tym rozmaite gatunkowo i formalnie. To zadziwiające, iż w krótkim czasie zdążył zmierzyć się zarówno z wielką sceniczną formą wokально-instrumentalną — w operze „Sałasznicy” — i z tradycją poematu symfonicznego w „Śpiących rycerzach”, których tak wysoko oceniał J. Maklakiewicz, jak też z różnego rodzaju i wymiaru formami solistycznymi, kameralnymi bądź przeznaczonymi na chóry: mieszany, męski, dziecięcy. Obok wspomnianych, dominujących w tece kompozytorskiej Sztwiertni swoim monumentalizmem tytułów, po części niestety zaginionych, szczyt wyznaczają temu dorobkowi szczególnie pieśni do wierszy L. Staffa, stworzone w olśnieniu podczas wędrówki narciarskiej na Soszów zimą z początkiem roku 1940, a dalej — ballada chóralna „Rycerze” i zwłaszcza, w grupie chóralnej, żywo korespondująca z Szymanowskim, świetna, godna tego związku, „Suita beskidzka”. Nadto — niektóre kompozycje, fortepianowe i kameralne. W pieśniach Staffowskich przekonujemy się, że nieobca była kompozytorowi technika impresjonistyczna, co więcej, że potrafił on sformułować jej własną wykładnię; zachwyca kapryśna, giętka, z wycuciem kształtowana linia głosu wokalnego, pastelowa sonorycznemu kolorowi... Są u Sztwiertni i takie fragmenty, w których podejrzewamy bliski już próg chromatyki całkowicie nietonalnej, omalże dodeka-

fonicznej. Wszystko, co dojrzewa w ówczesnej muzyce polskiej, a co odzwierciedla odkrycia muzyczne dokonywane w europejskich centrach, artystycznych, zajmuje Sztwiertnię coraz bardziej... Trzonem, mianownikiem i podstawą kompozytorskich poczynąń Sztwiertni pozostają wszakże, od prac najwcześniejszych po lata ostatnie, utwory chóralne. One też najczęściej są podejmowane przez amatorski ruch śpiewaczy jako jego będąca stale w krwiobiegu muzycznospołecznym żywa i szczególnie szlachetna tradycja."

Z refleksji Ryszarda Gabrysia w czesko-cieszyńskim „Zwrocie”,
październik 1980 r.

Strona organizacyjna imprezy:

Bożena Gieburowska

Kazimierz Urbaś

Dobrowolne kwoty przeznaczone zostaną na fundusz budowy popiersia kompozytora w Wiśle.

